

Záróra

Az utolsó kör

A következő kormány legfontosabb feladata az állam működésének átalakítása lesz. Ebből és a fejlesztésekből lehet forrásokat teremteni új munkahelyek teremtésére, nem pedig a szociális biztonságot veszélyeztető radikális adócsökkentésből – így foglalható össze a parlament tavaszi ülészakát indító miniszterelnöki éwertékelő beszéd. Ez egyben válasz volt Orbán Viktor, Fidesz-elnök éwertékelő beszédére is. Február 13-án véget ért a 2006-os parlamenti ciklus. A képviselők még az utolsó ülésnapon is számos törvényt fogadtak el. Természetesen nem maradt el a szócsörte sem a miniszterelnök és az ellenzék vezérszónoka között.

Az ellenzék vezére ezt megelőzően egy nappal a szolidaritás Magyarországnak megteremtését hirdette meg fővárosi éwertékelő fórumán.

Az állam és intézményei működésének átalakításában, a vállalkozások támogatásában, a beruházások, a fejlesztések folytatásában, valamint az emberi tehetségben és szorgalomban jelölte meg Magyarország megerősödésének legfontosabb forrásait Gyurcsány Ferenc miniszterelnök január 30-án a parlamentben

elmondott éwertékelő beszédében. A kormányfő több mint egyórás felszólalásában leltárt készített az elvégzett kormányzati munkáról, számba vette a még meglévő feszültségeket, kihívásokat, és hangsúlyozta: a köztársaság ereje és cselekvőképessége polgárai hozzájárulásán múlik.

Eredmények...

A miniszterelnök szerint négy év alatt egyharmaddal nőtt a jövedelmek és 25 százalékkal a nyugdíjak

vásárlóereje. A családtámogatási rendszer átalakításával jelentősen emelkedett az egy gyermekre jutó támogatás összege, az alacsony inflációval megvalósult a forint stabilitása, csökkentek az adók – köztük 26-ról 21 forintra az átlagkeresetek adója, valamint 25-ről 20 százalékra az áfa felső kulcsa –, és míg 2002-ben 100 forint munkabér után 56 forint került az államkasszába, 44 pedig a dolgozóhoz, ma 50,8 forint az államé és 49,2 forint a munkavállalóé.

A babakötvény idei bevezetéséről szólva a kormányfő azt mondta: a születés pillanatában mindenkinek egyenlőnek kell lennie. De ezt követően az államnak már oda kell többet adni, ahol nagyobb a szükség. Szeretnék, ha mindenki megértené, hogy államnak és családnak egyaránt van felelőssége a felnövekvő gyermekekért.

Az eredményekről szólva Gyurcsány Ferenc kitért a Fészekrakó program elindítására, az autópálya-építésekre, az iskola-, panellakás- és kórházfelújításokra, valamint arra, hogy mára kétszer annyi támogatást kap átlagosan egy gazda, mint négy éve. Hozzátette, hogy az adó- és járuléksökkentésre, valamint a nyugdíjkorrekciós programra vonatkozó hosszú távú elképzelések ter-

vezetőséget teremtettek, továbbá megkezdődött az egészségügyi reform előkészítése.

...és a hiányok

A miniszterelnök öt pontban foglalta össze, melyek azok a feladatok, amelyek szerinté eddig nem sikerült elvégezniük, amelyekre leginkább koncentrálni kell a következő kormányzati ciklusban. Az első a szociális kiigazítások egy része és a fejlesztéseknek, az autópálya-építéseknek, a kórház-rekonstrukcióknak, iskola-felújításoknak a jelentős része. A második az új munkahelyek létrehozása. Az elmúlt években 350 ezer új munkahely jött létre, de ezzel párhuzamosan 280 ezer munkahely szűnt meg. Így 2002-től napjainkig a létesülő és a megszűnő munkahelyek egyenlege összesen 76 ezer – vont mérleget a kormányfő. Vagyis többen dolgoznak ma, mint korábban, de többen is keresnek munkát. Harmadikként az állam működtetésének átfogó reformját emelte ki, az igazgatástól az egészségügyig bezárólag.

Negyedsorban a szegénység szorításáról szólt, ami szerinté az utóbbi négy évben csökkent, de még mindig van tennivaló e területen is.

És végül a politikából való kiábrándultságot jelölte meg olyan feladatként, amelyen változtatni kell.

Nincs visszaút ...

Az ország jelentős része, ha eszével el is fogadja, szívével-lelkével nagyon sokszor hadakozik e bonyolult, új Magyarországgal – értékelte a kormányfő. Gyurcsány Ferenc szerint sokan lélekben még most is két világ határán állnak. „Pedig nincs út vissza a szocializmusba. És nincs út előre a polgári szocializmus fából vaskarika rendszerében sem. Magyarországon szociális piacgazdaságot szeretnénk teremteni. Egy olyan országot, amelyben közös teljesítményünket, a gazdaság teljesít-

ményét éppen arra használjuk, hogy Magyarországon mindnyájan, mind a tízmillióan azt érezhessük, hogy van értelme az életnek, és hogy arra használjuk fel közös jövedelmünket, hogy segítséget és lehetőséget nyújtsunk azoknak is, akiknek nehezebben megy a sorsa, akiknél nagyobb a szükség” – fogalmazta meg a következő kormányzati ciklus lehetséges programját.

Az utolsó ülésnapon a parlament – sok más döntés mellett – módosította az esélyegyenlőségi törvényt. Így az országos intézményeket 2010-ig, az önkormányzatiakat 2013-ig kell akadálymentesíteni. Ám nemcsak a fizikai akadálymentesítésről van szó, hanem a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyeinek megteremtéséről is, minden fogyatékos csoport számára.

Az egyenlő bánásmód törvény módosítása az Egyenlő Bánásmód Hatóság és a bíróság hatáskörének elválasztását, a hatóságra vonatkozó szabályokat az adatvédelmi törvénynek megfelelően változtatja, könnyített költségviselést határoz meg a sérelmet elszenvedettek és a civil szervezetek számára, a szexuális zaklatást is az egyenlő bánásmód megsértésének tekinti.

A Fidesz 14. havi nyugdíjról szóló javaslata az utolsó ülésnapon egyébként nem került napirendre, mert a házbizottságban nem tudtak megegyezni a tárgyalás módjáról. Nem tárgyalták azt a másik két ellenzéki tervezetet sem, amely a lakásfelújítás és a szociális lakásépítés áfáját csökkentené, illetve amely a kormányfő Nomentana nevű cégének tíz évvel ezelőtti ügyeit vizsgálná, és elutasították az MDF indítványát az örökösödési illeték eltörléséről.

A parlament egyébként rekorddal zárta a ciklust. Több mint 430 törvényt fogadtak el, illetve módosítottak. Az Orbán-kormány ideje alatt ez a szám

289, a Horn-kabinet működésekor 388, az Antall-Boross-kormányzat idején pedig 393 volt. 2002–2006 között a törvényekkel együtt ezernél is több döntést hoztak, ami szintén rekord.

Elvesztegetett négy év?

Az éértékelő beszédre reagálva *Varga Mihály*, Fidesz alelnök a munkanélküliség növekedéséről szólva azt hangsúlyozta: az elmúlt négy évben romlottak a munkahelyteremtés lehetőségei, ezért csökkenteni kell a kis- és középvállalkozások terheit. Különösen a pályakezdő fiatalok munkanélkülisége követel szerinte azonnali kormányzati intézkedéseket.

Herényi Károly, az MDF frakcióvezetője az elszalasztott lehetőségek négy évének nevezte a jelenlegi kormányzati ciklust, mert mint mondta, nem tudtunk élni az uniós csatlakozás adta lehetőségekkel. A kormány elvesztette a kontrollt az államháztartás folyamatai felett, ezért konzervatív fordulatra van szükség – jelentette ki a politikus, aki szerint a kormány nem segítette a hazai vállalkozói réteget, nem javította a költségvetés helyzetét.

Hiller István, az MSZP elnöke azt mondta: a választások tétje, hogy felfordulás, vagy nyugalom és biztonság lesz Magyarországon. *Kuncze Gábor*, az SZDSZ elnöke arra hívta fel a figyelmet: kevesebb szó esik, hogy vajon jól használták-e fel ezt a pénzt, vagy egyáltalán ennyit kell-e elvenni. Véleménye szerint rosszak azok a programok, amelyek a ma problémáira ígérnek nagy pénzeket, és ezzel felélik a jövőt, de azok is rosszak, amelyek nem veszik észre a ma problémáit miközben a jövővel kapcsolatos javaslatokat tesznek. A politika felelőssége, hogy Magyarország a rendszerváltás nyertese, vagy vesztese lesz – hangsúlyozta.

N. E.

Adáshiba

Nemzeti Vidékpolitikai Tanács létrehozásáról szóló törvényjavaslatról vitázott a parlament tavaszi ülésszakának kezdetén. Az elképzelést teljes mellszélességgel csak a szocialisták támogatták. A szabad demokraták szónoka bár egyetértett vele, mindenekelőtt az állam reformjának végrehajtására hívta fel a figyelmet. Az ellenzékiek pedig feleslegesnek tartották a „vidék nyakára ültetett” újabb szervezetet. Sokan bírálták azt is, hogy az eredeti, Glatz Ferenc akadémikus vezette Párbeszéd a vidékért mozgalom résztvevői által kimunkált koncepció már vissza sem köszön az előterjesztésben.

A törvényjavaslat legfeljebb 23 fős testülettel számol, amelybe hét főt a tudományos szakmai intézmények, mindenekelőtt a Magyar Tudományos Akadémia, tizenhárom főt a civil szervezetek, érdekképviseltek, önkormányzati szövetségek, illetve a kamarák, további három főt pedig a kormány, illetve a kormányfő delegálhat. Az ülésekre mindezen túl meghívást kapna a miniszterelnök, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, továbbá a KSH elnöke. Meghívást kap a mindenkori parlamenti pártok képviselőcsoportjainak egy-egy képviselője, valamint a vidék életében is szerepet vállaló, intézményeket fenntartó egyházak együttesen két képviselője is.

Nagy Sándor, a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára a vita bevezetőjében azt mondta: fordulatra van szükség, mert elsősorban a hátrányos helyzetű térségekben, a kisebb településeken olyan hátrányok halmozódtak fel, amelyek mérséklése, a kedvezőtlen folyamatok megállítása nem tűr halasztást.

Kevés a munkahely, alacsony a jövedelem, a közszolgáltatások színvonala, elérhetősége elmarad a nagyobb településektől, a fiatalok elköltöznek, s hátrányos, öngerjesztő demográfiai folyamatok zajlanak. Mindezek már az ott élő emberek alkotmányos alapjogainak érvényesülését is veszélyeztetik.

Az államtitkár szerint egy kimunkálendő vidékpolitikai programhoz bizonyos kiinduló elvek már ma is világosan látszanak. Az egyik ilyen, hogy a vidék nem azonos az agráriummal. Az is fontos elv, hogy egy vidékpolitikai program kidolgozása során nem lehet pusztán abból kiindulni, hogy a vidék nem más, mint bizonyos hátrányok gyűjtőhelye. Ez ugyanis csak arra alkalmas, hogy valamilyen szolidáris segélyprogram alapjául szolgáljon. De alkalmatlan arra, hogy hosszabb távon érvényes, fenntartható fejlődést eredményező elgondolások kiindulópontja legyen.

A feladat az – közölte Nagy Sándor –, hogy a vidék eddig fel

nem ismert vagy el nem fogadott közkincsét állítsuk középpontba, azokat a tájjellegű, kulturális, gazdasági, történelmi, életmódbeli és más egyéb adottságait, amelyek a vidék sajátjai. Mindehhez társulnia kell az infrastruktúra fejlesztésének és a közszolgáltatások jobb elérhetőségének is.

A kormány tudatában van annak, hogy nem központi, hanem kormányzati szinten kell kitalálni, hogy mi mindent kell és lehet csinálni a vidék fejlődése érdekében. A kormány dolga, hogy forrásokat és mindenki számára világos játékszabályokat teremtsen, és tegye lehetővé, hogy helyben döntsenek arról, ami az ott élők szerint a legfontosabb – jelentette ki az államtitkár.

A javaslat mellett néhány szocialista képviselő állt ki, de a többség bírálta az előterjesztést. A szabad demokrata *Kis Zoltán* arra mutatott rá, hogy a legfontosabb feladat most az állami szerkezet reformja lenne. Csak a vidékfejlesztést górcső alá véve szerinte jól látszik, mekkora a gond. A kormányzati struktúrában ugyanis a vidékfejlesztéssel legkevésbé a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium foglalkozik. De feladata ez egy tárca nélküli minisztériumnak, a Belügyminisztériumnak, a munkaügyi minisztériumnak, az európai ügyek minisztériumának, a környezetvédelmi minisztériumnak. A vidékfejlesztés része egy stratégiának, ami összkormányzati feladat. De akkor ezt nem szabad ennyire szétaprózni – vélte a politikus.

„Hozhatunk vidékfejlesztési törvényeket, meghozhatjuk a nemzeti vidékfejlesztési tervet, ami egyébként nem is rossz, megcsinálhatjuk az NVT II-t, az NFT II-t. De ennek a működtetéséhez, ennek a stratégiának az előkészítéséhez és bizonyos döntési szintekhez arra van szükség, hogy független legyen egy ilyen grémium” – érvelt *Kis Zoltán*. Ezért nem tartotta szerencsésnek, hogy a tanácsot a kormányzat nevezze ki. Túl szigorúnak és értelmetlenné tartotta azt is, hogy az összeférhetetlenségi szabályokba bekerüljön: volt miniszter, államtitkár nem lehet a tanácsba delegálni, továbbá olyan köz- vagy párttisztviselőt sem, akik két éven belül voltak e pozícióban.

A Fidesz több hozzászólója is azon az állásponton volt, hogy a ciklus hátralévő néhány napjában egy ilyen horderejű jogszabályt nem szabad megalkotni. *Kékkői Zoltán* viszont azt mondta, hogy a magyar vidéknek egyáltalán nincs szüksége „újabb nyakába ültetett bizottságokra, tanácsokra és tanulmánykészítő testületekre, amelyek gyakorlatilag a vidék fejlesztéséről szóló szűkös források felélése céljából jönnek létre; nincs szükség a vidék pénzét felélő budapesti bizottságokra, az ezzel járó titkárságokra, az ezzel járó titkárságokat, főosztályvezetőket magában foglaló hivatalok létesítésére, miközben a felszínen a takarékos államról szóló frázisokat halljuk.”

N. E.

Parlamenten kívül A Fidesz szolidaritást ígér

A kormányfői értékelés előtt egy nappal, egy budapesti fórumon hangzott el a Fidesz elnökének évértékelője. A következő kormány a szolidaritás kormánya legyen – jelentette ki Orbán Viktor négyezer meghívott előtt. Úgy vélte: 2005 a beletörődés éve volt Magyarországon, s már annak is örülhetünk, hogy csak egy kicsivel lett rosszabb.

A gazdaság állapotát az ellenzéki vezér sötéten festette le. A költségvetés hiánya meghaladja a 10 százalékot, az államadósság három év alatt annyit nőtt, mint amennyit Kádár János harminc esztendő alatt vett fel.

Amagyar gazdaság nem a saját lábán áll. Ahhoz, hogy 100 forint értéket előálítsunk 150 forint hitelt kell fölvennünk. Dolgozunk, de nem a pénzünk lesz több, hanem az adósságunk – mondta a Fidesz elnöke. 2005 szerinte a luxuspolitikából való kiábrándulás éve lett. Az országjárás legvilágosabb mondatát számára Pécssett fogalmazta meg valaki, aki azt mondta: „az előttünk álló évben az a fő kérdés, bekanyarodunk-e, amikor jön a kanyar, vagy bátran megyünk tovább egyenesen. Egyenesen a falnak.

Most egy igen éles kanyar következik az úton. Ezt mutatják a veszélyjelző táblák. A nemzetközi hitelintézetek leminősítései, a konvergencia-programra kapott elégtelen osztályzat.

Országjárásának tapasztalatait értékelve egyik legfőbb gondként az óriási munkanélküliséget jelölte meg. Számításaik szerint ma Magyarországon 700 ezer embernek nincs biztos kenyérkereseti lehetősége. Ezért megismételte, hogy ha kormánya kerülnek, a tb-járulékot 29-ről 19 százalékra csökkentik.

Letörni a luxusprofitot

A munkavállalókat segítenék azáltal is, ígérte, hogy radikálisan csökkentenék a közlekedés költsége-

it. Magyarországon az egyéves autópálya-matrica ára egy kilométerre lebontva 51 forint, míg ugyanez az osztrákoknál 9, Svájcban 4, de még Szlovákiában is 18 forint. Ez egy munkaellenes szabály, amin változtatni kell – jelentette ki, minthogy kiállt amellett is, hogy az állam avatkozzon be az energiaárak alakulásába, ha az, mint mondta, „luxusprofittal” jár.

„A villamos energia ára mintegy 40 százalékkal emelkedett az elmúlt négy évben, a lakossági gáz 67 százalékkal, a vállalkozókat terhelő gázár 110 százalék fölé emelkedett. A lakásfenntartás költségei: három és fél év alatt az utolsó adataink szerint több mint 50 százalékkal növekedtek. Jól látható, hogy Magyarországon a rezsi sokkal nagyobb részét viszi el a fizetésnek, mint a hozzánk képest jobb módú nyugati országok családjaiban. Ez a luxusprofit. Mindenért többet fizettetünk, mint amennyit a nyújtott szolgáltatás valódi értéke. Cselekednünk kell, hogy letörjünk a luxusprofitot Magyarországon – fogalmazott Orbán Viktor.

Célként jelölte meg a korábbi otthonteremtési program visszaállítását is. A baloldali kormány Fészekrakó programja révén 21 ezer család jutott otthonhoz, míg 230–240 ezerre tehető azoknak a száma, akik az előző otthonteremtési támogatást tudták igénybe venni – érvelt a pártelnök.